

ZASADY PRZYJMOWANIA ŚRODKÓW TRWAŁCH W BUDOWIE – INWESTYCJI BUDOWLANYCH – NA STAN EWIDENCYJNY MAJĄTKU GDDKiA

Rozdział I. Postanowienia ogólne

Podstawę prawną przyjmowania środków trwałych w budowie – inwestycji budowlanych zakończonych na stan ewidencyjny majątku GDDKiA, prowadzenie rozliczeń, analiz zrealizowanych zadań oraz archiwizowania dokumentacji z tym związanej, stanowi w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, z późn. zm.);
- 4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. poz. 1864);
- 5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 238, poz. 1579);
- 6) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz. U. Nr 67, poz. 582);
- 7) regulacje wewnętrzne obowiązujące w GDDKiA w zakresie realizacji inwestycji budowlanych oraz zarządzania drogami i mostami.

Rozdział II. Postanowienia szczególne

1. Kwalifikacja środków trwałych w budowie do grup rodzajowych, odbywa się zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT);
2. Zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT) odrębnej ewidencji rzeczowego majątku trwałego podlegają:
 - 1) grunty – o uregulowanym stanie prawnym - stanowiące pas drogowy, na których zlokalizowana jest droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą.
Dowody dokumentujące przyjęcie gruntu na stan muszą zawierać numer ewidencyjny działki, wartość, datę i numer decyzji odszkodowawczej lub innego dokumentu na podstawie, której nabyto działkę, rodzaj użytków gruntowych, powierzchnia działki, oznaczenie księgi wieczystej lub innego dokumentu określającego własność oraz numer drogi nadany na podstawie przepisów o drogach publicznych;
 - 2) drogi, jako tzw. obiekty liniowe - obiekty inwentarzowe stanowiąc będą odcinki odpowiadające istniejącemu podziałowi administracyjnemu, figurujące w rejestrze dróg publicznych pod określonym numerem ewidencyjnym;

- 3) obiekty mostowe, tunele i przepusty (o średnicy nie mniejszej niż 150 cm) posiadające jednostkowy numer identyfikacyjny;
 - 4) budynki i budowle;
 - 5) inne środki trwałe nabywane w ramach procesu inwestycyjnego klasyfikowane zgodnie z KŚT.
3. Ewidencja księgowa realizowanych zadań inwestycyjnych, ujmowana jest na koncie 081 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.
4. Na stronie Wn konta, o którym mowa w ust. 3, ujmowane są następujące, typowe operacje gospodarcze:
- 1) faktury oraz rachunki w szczególności za zakupione obiekty, za zakupione obce inwestycje rozpoczęte, za instalację obiektów, roboty budowlano-montażowe, dokumentację, nadzór, decyzje odszkodowawcze dotyczące przejętych gruntów z mocy prawa;
 - 2) nieodpłatne przejęcie inwestycji rozpoczętych ;
 - 3) ujawnione nadwyżki w zakresie inwestycji rozpoczętych;
 - 4) prowizje, ujemne różnice kursowe, ustalone w okresie realizacji inwestycji;
 - 5) inne wymienione w załączniku nr 3 do zarządzenia.
5. Na stronie Ma konta, o którym mowa w ust. 3, ujmowane są następujące, typowe operacje gospodarcze:
- 1) ujawnione niedobory i szkody w zakresie inwestycji rozpoczętych;
 - 2) dodatnie różnice kursowe od rozrachunków w walutach obcych, ustalone w okresie realizacji inwestycji;
 - 3) przyjęcie do eksploatacji zakończonego środka trwałego;
 - 4) nieodpłatne przekazanie środków trwałych w budowie lub nakładów poniesionych na przebudowę obcych środków trwałych;
 - 5) odpisanie środków trwałych w budowie, które nie przyniosły efektu użytecznego;
 - 6) odpisanie środków trwałych w budowie, zniszczonych w wyniku zdarzeń losowych.
6. Uzyskane efekty inwestycyjne oraz nabyte pod budowę dróg działki wchodzące w skład pasa drogowego przyjmowane są na stan środków trwałych na podstawie dowodów OT wystawionych dla poszczególnych obiektów inwentarzowych. Obiektem inwentarzowym dla gruntów mogą być poszczególne działki gruntowe, lub nieruchomości gruntowe, stanowiące zespoły działek, które można traktować jako wyodrębnioną integralną całość. Dla gruntów dopuszcza się OT zbiorcze wraz z załącznikiem zawierającym dane wskazane w ust. 2 pkt 1.
7. Podstawą wystawiania dowodów OT jest:
- 1) w przypadku kontraktów realizowanych według Warunków Kontraktowych FIDIC:
 - a) dokument A - Świadectwo Przejęcia zgodne z klauzulą 10.1 (Przejęcie Robót i Odcinków), bądź 10.2 (Przejęcie części Robót),
 - b) dokument B - prawomocna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie (poszczególnych obiektów inwentarzowych) wydana przez właściwy, dla miejsca realizacji inwestycji organ Nadzoru Budowlanego;
 - 2) w przypadku pozostałych kontraktów:
 - a) dokument C - protokół stanowiący o przejęciu przez Zamawiającego Robót kontraktowych (części, bądź całości) po wykonaniu ich realizacji (na przykład Protokół odbioru częściowego/ostatecznego/końcowego) nazewnictwo uzależnione od przyjętego w kontrakcie, jednak odpowiadające pojęciu dokumentu, o którym mowa w pkt 1 lit. a,
 - b) dokument B – decyzja o pozwoleniu na użytkowanie (poszczególnych obiektów inwentarzowych) wydana przez właściwy, dla miejsca realizacji inwestycji, organ Nadzoru Budowlanego.
 - 3) dla każdego z kontraktów wymienionych w pkt 1 i 2, przyjmuje się następujące przypadki:
 - a) w przypadku, gdy zostały najpierw wystawione dokumenty A lub C - datę przyjęcia środka trwałego na stan ewidencji księgowej należy

- przyjąć za datę wydania dokumentu B. W sytuacji, gdy zostały najpierw wystawione dokumenty A lub C środek trwały przyjmuje się na stan ewidencji księgowej w miesiącu uprawomocnienia się dokumentu B,
- b) w przypadku, gdy najpierw zostały uzyskane dokumenty B - datę przyjęcia środka trwałego na stan ewidencji księgowej należy przyjąć za datę wystawienia dokumentów A lub C. W sytuacji, gdy najpierw zostały uzyskane dokumenty B - środek trwały przyjmuje się na stan ewidencji księgowej w miesiącu wydania dokumentu A lub C;
- 4) decyzja o pozwoleniu na użytkowanie (części lub całości) dla kontraktów wymienionych w pkt 1 i 2 oznacza:
- a) decyzję ostateczną wydaną przez właściwy dla miejsca realizacji inwestycji organ Nadzoru Budowlanego,
- b) decyzję stanowiącą, że obiekt jest obiektem kompletnym i zdatnym do użytku,
- 5) określenie „kompletnym” - należy rozumieć, że zgodnie z utrwaloną praktyką obiekt/składnik majątku jest sprawny technicznie i wyposażony we wszystkie elementy konstrukcyjne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania zgodnie z jego przeznaczeniem,
- 6) określenie „zdatne do użytku” - należy rozumieć, że obiekt/składnik majątku został faktycznie i prawnie dopuszczony do funkcjonowania.
8. Procedury wystawiania dowodów OT, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 7, opracują właściwe, merytoryczne komórki organizacyjne odpowiedzialne za rozliczenie uzyskanych efektów inwestycyjnych przy udziale służb finansowych. Procedury powinny być zatwierdzone przez Dyrektora Oddziału.
9. Dopuszcza się wprowadzenie na stan środków trwałych częściowo zakończone zadania inwestycyjne, stanowiące wyodrębnioną część (np. obiekt budowlany, bramownica, wiadukt).
10. Końcowe (ostateczne) rozliczenie zadania powinno być zgodne z kartą projektu oraz zawierać wszystkie wydatki poniesione przy realizacji zadania inwestycyjnego. Ostateczne rozliczenie nakładów inwestycyjnych dokonywane jest pod datą sporządzenia rozliczenia inwestycji finansowanej zgodnie z obowiązującymi procedurami. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy tytuł inwestycyjny dla zadania jest zamykany najpóźniej na dzień 31 grudnia, to wówczas rozliczenie nakładów inwestycyjnych jest dokonywane pod datą 31 grudnia.
11. Ewidencja księgowa majątku trwałego uzyskanego w wyniku zakończonych zadań inwestycyjnych w zakresie dróg krajowych, będących w zarządzie Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, prowadzona jest przez poszczególne Oddziały GDDKiA realizujące zadanie inwestycyjne. Ewidencja księgowa majątku prowadzona jest przez Oddział także w przypadku powierzenia i wykonywania zadań zarządcy (zadania realizowane poza terenem województwa).
12. Ewidencja księgowa podlega weryfikacji w zakresie prawidłowej numeracji dróg, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w sprawie nadania numerów drogom krajowym. Ponadto weryfikacja winna być przeprowadzona na koniec każdego roku obrotowego (rok budżetowy).
13. W przypadku realizacji zadań inwestycyjnych poza obszarem działania Oddziału GDDKiA, ewidencja księgowa prowadzona jest na koncie 081 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” przez realizującego zadanie. Uzyskane efekty przyjmowane są na stan środków trwałych (Dowód OT - konto 011), a następnie na podstawie dowodu MT przekazane zostają do właściwego terytorialnie Oddziału GDDKiA, zgodnie z podziałem administracyjnym - obszarem jego działania.
14. Ewidencja majątku trwałego przekazanego do użytkowania podmiotom zewnętrznym (zgodnie z zawartymi umowami lub protokółami) obsługującym Krajowy System Poboru Opłat lub MOP-y prowadzona jest przez stronę zawierającą umowę, tj. Centralę lub właściwy Oddział GDDKiA. Majątek wybudowany i przekazany przez koncesjonariusza Centrali GDDKiA (np. obwód utrzymaniowy) przekazany zostaje na ewidencję właściwemu Oddziałowi GDDKiA.

15. Zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT) - Symbol KŚT, grupa 2, podgrupa 22 – Infrastruktura transportu, dokonuje się ewidencji środków trwałych w podziale na:

- 1) rodzaj 220 – Autostrady, Drogi Ekspresowe, Drogi Krajowe, będące w zarządzie Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, obejmujący:
 - a) autostrady, drogi ekspresowe i drogi krajowe, włączając skrzyżowania i węzły wraz z instalacjami do oświetlenia dróg i sygnalizacji oraz skarpy i nasypy, rowy, konstrukcje oporowe, urządzenia bezpieczeństwa ruchu, pasy jezdni przeznaczone do parkowania i bariery ochronne, wszystkie przepusty pod drogami, w tym przepusty
 - b) spełniające wymogi obiektów (przejścia) i urządzenia odwadniające drogi;
- 2) rodzaj 223 – Mosty, Wiadukty, Estakady, Tunele, Przejścia Nadziemne i Podziemne, obejmujący:
 - a) mosty drogowe i kolejowe z wszelkiego rodzaju materiałów (metalowe, betonowe itp.), estakady, mosty ruchome, wiadukty, mosty na drogach wiejskich i leśnych, mosty dla pieszych, kładki, mostki, włączając konstrukcję dróg na tych obiektach, wraz z instalacjami oświetlenia, sygnalizacji, bezpieczeństwa i postoju,
 - b) budowle podziemne przeznaczone do ruchu drogowego, wraz z instalacjami oświetlenia, sygnalizacji, bezpieczeństwa i postoju.

16. Inwestycje zakończone przyjmuje się w księgach GDDKiA na konto 011.

17. Ewidencja na koncie 011 w systemie finansowo – księgowym SAP polega na założeniu kartoteki środka trwałego (składnika) w module SAP AA (aktywa trwałe). Składniki aktywów trwałych w systemie SAP, są księgą pomocniczą dla kont zbiorczych aktywów trwałych. Do grup aktywów trwałych przypisane są konta zbiorcze i konta umorzeń. Numeracja kartoteki i księgowania nadawana jest wewnętrznie przez system finansowo - księgowy SAP.

Z przyczyn niezależnych mogą wystąpić udokumentowane odstępstwa.